

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1368172/4

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

המבקש: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד משה יעקב קרו וטו"ר פנחס לוי וטו"ר זיו ברקוביץ)
נגד
המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד גרמי שטרן)

הנדון: בית הדין קנה סמכות אף אם התביעה קדמה בבית המשפט אך נדחתה ע"י המזכיר המשפטי

החלטה

בפנינו תביעת גירושין כרוכה של התובע.

נזכיר את האמור בהחלטת בית הדין מיום 29.9.22:

בית הדין מבהיר כי הדיון הקבוע ליום 31.10.22 יתקיים בפני דיון יחיד הח"מ, ככל ולא תתקבל התנגדות מי מהצדדים לכך בתוך 14 יום מהיום. מכאן הדיון הקבוע להיום.

בית הדין החל את הדיון בשאלת סמכות בית הדין בתיק משמורת והחזקת ילדים.

סמכות בית הדין לדון בתיק למשמורת והחזקת ילדים

הצדדים חלוקים בשאלת סמכות בית הדין לדון בעניין המשמורת והחזקת הילדים, משום שאף בבית המשפט נפתחה תביעה מקבילה בעניין זה.

באשר לכך, נזכיר אף האמור בהחלטת בית הדין מיום 26.10.22:

התקבלה בקשה לקביעת סמכות בית הדין לדון בתובענה שבכותרת, היום.

לאחר עיון בבקשה, ומאחר ולצדדים קבוע דיון קרוב (ליום 31.10.22) לשמיעת טענותיהם בתביעת הגירושין יחד עם התביעות שנכרכו לה, ונוכח סד הזמן הדחוק המקשה על קבלת תגובת הצד השני לבקשה, בית הדין מחליט כי המבקש יוכל להעלות את בקשתו בדיון.

יוער כי חרף הגשת תובענה בעניין החזקת ילדים והסדרי שהותם בפני בית המשפט לענייני משפחה, עוד ביום 22.09.22 וכמצוין בבקשה, המבקש השהה את בקשתו עד היום.

כך שבית הדין כבר הבהיר שבית הדין דנן יכריע בשאלה זו בדיון המתקיים היום.

באשר לכך, התקבלה החלטת בית המשפט מהיום 31.10.22 כדלהלן:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

המבקש הגיש בקשה למחיקת התביעה בטענה להעדר סמכות בית המשפט משזו נתונה לבית הדין. נטען כי המשיבה הגישה תביעה ביום 22.9.22 כאשר המבקש הגיש תביעת גירושין ובכרוך לה משמורת הקטינים לבית הדין ביום 7.9.22 וזאת לאחר שבית הדין אישר הסכמות הצדדים ביום 18.5.22 בעניין משמורתם.

המשיבה טענה כי יש לדחות הבקשה. לטענתה התביעה מטעמה הוגשה ביום 6.9.22 אך מכיוון שהמזכיר המשפטי העיר הערות שונות לגבי המסמך, התיק נפתח באופן פורמלי ביום 23.9.22 אך יש לראות את מועד ההגשה, קרי יום 6.9.22 כיום הקובע. עוד טענה כי הסכמות הצדדים בבית הדין ניתנו בתקופת יישוב הסכסוך ואין בדיון בסעד זמני בכדי לקבוע את שאלת הסמכות.

לצדדים קבוע להיום דיון בבית הדין הרבני.

בהתאם להחלטת בית הדין מיום 26.10.22 שאלת סמכות בית הדין תידון בדיון שיתקיים היום בבית הדין.

לאור האמור ומתוקף עקרון כיבוד הדדי ימתין בית המשפט להחלטת בית הדין מהיום. ב"כ יתכבדו ויגישו ההחלטה בתוך 3 ימים.

התיק יועבר לעיוני בעוד 5 ימים.

ולאור האמור, בפתח הדיון היום נשמעו טענות הצדדים באשר לכך.

טוען ב"כ התובע: מיום 7.9.22 יש בפני בית הדין תביעת גירושין כרוכה של הבעל, כולל ענייני משמורת הילדים, ואף בכותרת התביעה התייחסה לכך. רק ביום 22.9.22 הוגשה לבית המשפט תביעה למשמורת, ומיד אחר כך הגשנו לבית משפט בקשה למחיקת התביעה בעילה של העדר סמכות. הנתבעת הגיבה שהיא שילמה אגרה כבר ביום 6.9.22, אך נדחתה תביעתה ע"י המזכיר משפטי. בסדר הדין האזרחי 2018 נרשם בסעיף 33 כי אם מסמך שהוגש נדחה ע"י המזכיר המשפטי, אזי המסמך ייחשב כלא הוגש, אלא אם כן מדובר בכתב תביעה שאי קבלתו עלולה להביא להתיישנות התביעה או אחת מעילותיה, ובלבד שהמסמך המתוקן יוגש בתוך שבעה ימים, וכאן לא הוגשה במועדים תביעה מתוקנת. בית הדין כבר קנה סמכות מכוח חוק. הנתבעת הזכירה תקנה לא רלוונטית, באשר להגשת בקשות דרך המערכת המקוונת, שהיא נחשבת כהגשה בפועל כשהוגשה. בנושא המזונות גם הסמכות לבית הדין, כי כרכנו זאת בבית הדין לפני הגשה בבית משפט, אך לא טענו כך, כי המסמכים נדחו לרישום ע"י המזכיר כי האיש לא הצטרף ליחידת הסיוע. משמורת כרוכה מעצם טיבה וטבעה. אף נושא החינוך נכרך לבית הדין והוא אקוטי. נושא השיהוי לא שייך כי מיד הגשנו.

מגיב ב"כ הנתבעת: אני רוצה לדון דווקא בבית משפט, זו עמדת האישה. ביום 6.9.22 לאחר חצות, בסוף פגרת הקיץ, פתחנו תביעה למזונות ילדים והחזקת ילדים, תביעת המזונות אושרה מיד, אך התביעה בעניין החזקת ילדים לא התקבלה ולא נפתח תיק בגלל הערות המזכיר המשפטי. לאחר כמה הגשות והערות, ביום 23.9.22 אושר המסמך להגשה ונפתח התיק שם. עובדות אלו הוסתרו מבית הדין, ונטען שידעתי שיש תיק בבית הדין, אך זה לא נכון. יש לראות את יום ההגשה כיום פתיחת התיק. זו הפרשנות שלי לתקנות. הלשון שהחריגו רק את עילת ההתיישנות - הקריאה הפשוטה אינה מסתדרת עם כך, ואין סתירה בין התקנות לחוק, זו לא שאלה של חוק, אלא ספירת מועד הגשה. אין תביעת מזונות בית הדין. הוא היה מנוע מלהגיש תביעה זו. אז תביעת המשמורת לבית המשפט קדמה ביום לתביעת הגירושין הכרוכה של האישה. דוחים כל טענה באשר לחוסר סמכות בית משפט למזונות. האיש לא ביקש לדון במזונות ילדים.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

דיון והכרעה

ובכן, לאחר העיון בעמדת שני הצדדים, בית הדין קובע כי הסמכות לדון במשמורת הילדים והחזקתם נתונה לבית הדין, ונבאר קביעה זו.

התיק למשמורת והחזקת ילדים שנפתח בפני בית הדין (ואף אם לא היה נפתח, הוא כרוך מעצם טיבו וטבעו) קדם לתיק משמורת שנפתח בבית המשפט לענייני משפחה. מבחינת התקנה, תביעה שהוגשה ונדחתה ע"י המזכיר המשפטי, דינה כלא הוגשה. כך שבפועל, התביעה למשמורת שהוגשה בבית המשפט לענייני משפחה הייתה מאוחרת לתביעה שהוגשה בבית הדין.

באשר לכך, ראו תקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020, שם נרשם בסעיף 10 תחת הכותרת "כתבי טענות – כללי":

על כתבי טענות המוגשים לבית המשפט, יחולו הוראות סימן א' וסימן ד' בפרק ג' לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, החלות על כתבי טענות המוגשים לבית משפט שלום, בשינויים המחוייבים, אלא אם כן נקבע אחרת בסימן זה.

כך שתקנות סדר הדין האזרחי חלות אף על בית המשפט לענייני משפחה, ובאשר לכך, ראו תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018:

אי-קבלת מסמך

א (3)

מזכיר משפטי לא יקבל מסמך שאינו ממלא אחר דרישה הקבועה בתקנות אלה או אחר הוראת בית המשפט, ויפרט בכתב את הטעמים לכך

[...]

(ה) מועד ההגשה של מסמך לבית המשפט, לכל עניין, יהיה המועד שבו הוגש לבית המשפט, ובלבד שקבלתו אושרה; מסמך שלא אושרה קבלתו רואים אותו כאילו לא הוגש מלכתחילה, למעט אם המסמך המוגש הוא כתב תביעה ואי-קבלתו עלולה להביא להתיישנות התביעה או אחת מעילותיה, ובלבד שהתובע תיקן את הפגם בתוך שבעה ימים מהיום שלא אושרה קבלתו.

מבואר אם כן בסעיף 33 (ה) לתקנות סדר הדין האזרחי, שמסמך שהגשתו לא אושרה ע"י המזכיר המשפטי, דינו כדין מסמך שלא הוגש. תקנה זו לא מאפשרת חריגה מכך באשר לתפיסת סמכות, אלא רק באשר להצלת התיישנות התביעה או אחת מעילותיה.

מכיוון שהתיק למשמורת והחזקת ילדים נפתח בפני בית הדין טרם לתיק משמורת שנפתח בבית המשפט, והתביעה שהוגשה בבית המשפט ונדחתה ע"י המזכיר המשפטי דינה כלא הוגשה, ממילא יש לקבוע שהתביעה למשמורת שהוגשה לבית המשפט לענייני משפחה הייתה מאוחרת לתביעה שהוגשה בבית הדין. כך שהסמכות לדון בה נתונה לבית הדין.

מעבר לכך, בית הדין דגן כבר החל לעסוק בתיק זה בפני המהותי, והצדדים מוכרים לו אף באשר למחלוקות בשאלת המשמורת והחזקת ילדים.

ונזכיר לדוגמה האמור בהחלטת בית הדין מיום 18.5.22 באשר להסדרי שהות:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הוגשה בקשה – הודעה מוסכמת וחתומה על ידי שני הצדדים לקביעת זמני שהות זמניים.

לאחר עיון בבקשה, משהסדרים הרשומים בה מגלמים חלוקת זמני שהות שוויונית בין ההורים ועשויים לשרת את טובת הקטינים, ונוכח הסכמת הצדדים, בית הדין מחליט לאשרם – על שני סעיפיהם ובכפוף שהסתייגות שבסעיף 2 להודעה - וליתן להם תוקף של פסק דין זמני.

כן נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום 15.6.22 באשר להסדרי שהות:

התקבלה התייחסות הפסיכיאטר ד"ר א', בהתאם להחלטת בית הדין מיום 08.06.22, שלהלן:

התקבלה תגובת הבעל בהתאם להחלטת בית הדין מיום 22.05.22, ובה התייחסות הפסיכיאטר ד"ר א', לפיה נדרש בירור נוסף בטענות הבעל לאי כשירות האישה למשמורת.

לאחר עיון בתגובת הבעל ובהתייחסות הפסיכיאטר בית הדין מחליט כדלהלן:

א. על שני הצדדים לפנות לד"ר א' לאלתר לצורך קביעת תור אצלו, ולשתף פעולה עמו ועם הוראותיו, ככל שיידרשו.

ב. עלות הבדיקה תחול על הבעל. לאחר קבלת חוות הדעת ולאחר קבלת בקשה מתאימה, יישקל חיוב האישה בעלויות הבדיקה.

ג. מבוקש מד"ר א' לזרז את בדיקתו, ולהגיש את ממצאיו לתיק בית הדין, בהקדם.

ד. המזכירות תעביר את ההחלטה לצדדים ולד"ר א'.

מעיון בהתייחסות ד"ר א' עולה כי יש בידי האם היכולת לעמוד בהסדר שנחתם בין הצדדים לעניין החזקת הקטינים והסדרי השהות, כי האם לא מהווה סכנה לקטינים וכי מעולם לא הייתה קיימת בעיה שכזאת. עוד כותב ד"ר אופנייים כי ממצאיו אלה הינם זמניים וכי יש צורך בבחינתם אחת לחודש. על כן הוא מציע את המשך בחינתם, אחת לחודש, בנוכחות שני הצדדים.

לאור האמור, ובהמשך להחלטת בית הדין מיום 18.05.22, בית הדין מחליט כדלהלן:

א. נותנים תוקף זמני להסדר שעליו חתמו הצדדים, ושני הצדדים חייבים ליישמו.

ב. על הצדדים לפנות לד"ר א' בעוד חודש, לצורך מעקב ומתן הבחנה לעניין אופן קיום הסדרי השהות, והמשכם.

ג. עלות הבדיקה תחול על הבעל.

ד. משהליך יישוב סכסוך עתיד להסתיים בקרוב, המשך הטיפול בתיק יתקיים לאחר פתיחת תיק עיקרי יחד עם כריכתו - ככל ומי מהצדדים יחפוץ בכך.

כך שבית הדין כבר החל לדון בתיק למשמורת ילדים לגופו, כולל מתן החלטות מהותיות בתיק, וסוגיות המחלוקת כבר מוכרות לו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

משכך, כאמור, בית הדין קובע כי סמכות לדון בתיק זה נתונה לבית הדין, והוא ימשיך לסייע לצדדים במתן החלטות באשר למשמורת והסדרי שהות.

כמובן שהתיק למזונות ילדים אינו בסמכות בית הדין, ונראה שאף הצדדים לא חלוקים בכך.

גירושין וכתובה

הבעל מבקש להתגרש, האישה מגיבה: קיוויתי שנוכל להסתדר, אך זה לא ילך. כי הוא עזב את הבית וחיינו חצי שנה בנפרד. חיכיתי הרבה זמן אך עתה אני רוצה לסיים את הסיפור. אני רוצה לסיים את הסיפור לטובת הילדים, אני לא רוצה להקשות עליו ועל הילדים ואני מוכנה לסיים את הסיפור של הרכוש היום.

ובכן, בית הדין מאשר את הסכמת הצדדים להתגרש.

האישה מוותרת על כתובתה בכפוף לסידור הגט.

בית הדין מאשר אף זאת.

יפתח תיק לסידור גט.

נקבע מועד לסידור גט ליום 17.11.22 בשעה 10 בבוקר.

ב"כ האישה מגיב כי האישה מוכנה להתגרש בכפוף להסדרה חלקית של ענייני הרכוש.

חלוקת הרכוש

טוען ב"כ התובע: יש לסיים את הרכוש אחר כך. יש משכנתא על הדירה מעל 2 מיליון ש"ח, וכן חובות ישירים, כן חובות הורים, ואני לא מערב זאת עכשיו. יש חוב ע"ס כ 150 אלף ש"ח ויש להסמיך מישהו. החזרי משכנתא, הבעל משלם 8.5 אלף ש"ח כל חודש. יש למנות שמאי והוא רוצה לרכוש את הדירה. יש לפרק בהוגנות. הוא ירכוש את חלקה. יש חובות רשומים, הוצאות הנוגעות לרכישת הדירה, כולל אשראי, בנקים, תיווך לדירה.

מגיב ב"כ הנתבעת: נסכים לפירוק שיתוף, ולכל צד יש זכות לקנות, ואם הם לא יבקשו או לא יוכלו, הדירה תימכר. שתהיה הסכמה ולא ערעור. כל חוב חוקי האישה תשתתף, וזה ירד מחלקה בדירה או שתשלם לו חלקו. אין צורך למנות מומחה, ניתן לקיים דיון בדיין יחיד לשם כך. הרב שטיינהויז מתאים לכך. יש להבין את טיב החובות, כגון חוב לפני הפירוד לצרכים שלו או להברית. הוא לקח הלוואה אחר הפרידה.

מועד הקרע

באשר למועד הקרקע, טוען ב"כ הנתבעת: האישה לא נכנסה לדירה שהם רכשו. הם פרודים מיום שלפני פסח, בליל בדיקת חמץ, י"ב או י"ג בניסן.

למעשה, מוסכם על הצדדים לקבוע כי יום הקרע הוא יום הפירוד שאירע בי"ג בניסן, קרי - יום 14.4.22.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

חלוקת חובות

טוען ב"כ הנתבעת: אין הסכמה שכל חוב ישולם על ידה, אך תשלום מה שהיא חייבת על פי חוק. מוסכם החוב לעו"ד ומתווכים ויועץ משכנתא על הבית לחלוקה שווה. בכפוף להמצאת מסמכים.

טוען ב"כ התובע: שאפנו להצליח עכשיו. נבקש להציע רו"ח.

מוסכם כי כב' הרה"ג יעקב שטיינהויז שליט"א יושב עם הצדדים באשר לחלוקת החובות, הם יציגו בפניו את החובות הנתבעים ושאינ עליהם הסכמה, והוא יסייע להם להגיע להסכמות או יכריע באשר לחלוקת החובות. ייקבע דיון באשר לכך בפני הדיין הנ"ל.

מוסכם אף כי רו"ח יבצע איזון זכויות. מי מהצדדים ביקש שלא למנות רו"ח ספציפי. ברם, יובהר כי בית הדין ימנה את הרו"ח ע"פ הבנתו ואת מי שבית הדין סומך על עבודתו המקצועית והיעילה, וכזו שלא אורכת זמן רב מעבר לסביר ושעבודתו ללא סרבול.

חלוקת הדירה

מוסכם כי כל מה ששילם הבעל משכנתא, אף עבור האישה, הוא יקבל חזרה, בדרך זו או אחרת. מוסכם כי למשך 10 ימים יבחנו הצדדים האם הם רוצים לרכוש את הדירה וידווחו על כך (הבעל כבר הודיע שהוא רוצה לרכוש את הדירה).

מוסכם כי אם שניהם ירצו לרכוש את הדירה, תהיה התמחרות בין שניהם עם מנגנון לבלימת העלאת מחיר שלא בהוגנות. הובהר כי מבחינת בית הדין, תהיה ההתמחרות בפני עו"ד שימונה ע"י בית הדין, שיחיל אף את המנגנון הנ"ל על פי שיקול דעתו.

מוסכם כי אם רק צד אחד רוצה לרכוש את הדירה, ימונה שמאי, והצד החפץ בכך ירכוש את הדירה במחיר השמאי.

לאחר מכן מוסכם שבכל מקרה ימונה שמאי, על חשבון שני הצדדים. כן מוסכם שמאן דהו מצד האישה יהיה נוכח במקום בעת השמאות, ככל וזה לא יעכב את השמאות. כמובן שכך רשאי לנהוג אף הבעל.

מוסכם כי ימונה רו"ח לאיזון הזכויות.

עוד מוסכם כי לאור העובדה שיש מתווה, הצדדים יתגרשו לאלתר, ויקבע מועד לסידור גט. שני הצדדים קבלו בקניין המועיל (ובפני שלשה) את חלוקת הרכוש לפי חוק יחסי ממון, וכן קבלו בקניין את כל ההסכמות הרשומות מעלה.

ובכן, בית הדין מאשר את הסכמת הצדדים להתגרש. כן בית הדין מאשר את ההסכמות מעלה בתוקף של פסק דין, והצדדים יפעלו לפיהן.

מינוי שמאי ורו"ח

בנוסף בית הדין ממנה את השמאי מר ..... (פרטי התקשרות ....) להערכת שווי דירת הצדדים.

הצדדים יפנו אליו מיוזמתם, וחייבים לשתף עמו פעולה ככל אשר ידרשו.

מבוקשת חוות דעת השמאי בתוך 45 יום.

עלות השמאי תחול על שני הצדדים בשווה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בנוסף, בית הדין ממנה את רו"ח מר.... (פרטי התקשרות....) להערכת זכויותיהם הכספיות של הצדדים.

הצדדים יפנו אליו מיוזמתם וחייבים לשתף עמו פעולה ככל אשר יידרשו.

מבוקשת חוות דעת הרו"ח בתוך 45 יום.

עלות הבדיקה של הרו"ח תחול על שני הצדדים בשווה.

כיום, בעידן המקוון, הצדדים רשאים להעביר לו כל חומר רלוונטי בדוא"ל או בכל דרך מקוונת אחרת, ואין צורך כי יפגשו פיזית את הרו"ח.

בית הדין מברך את הצדדים על הגיעם להסכמות וכן מודה לב"כ הצדדים על הסיוע בהבאת הצדדים להסכמות. בית הדין התרשם כי שני הצדדים שואפים לחלוק את הרכוש בהוגנות, ומצופה כי ההליך יתקדם בלא חריגות או חריקות.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ו' במרחשון התשפ"ג (31/10/2022).

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה